

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (девети състав)

7 април 2022 година*

„Преюдициално запитване — Помощи, предоставяни от държавите — Схема за помощ за изграждане на малки водоелектрически централи — Планински заслони, които не са свързани с електрическата мрежа — Разрешение от Европейската комисия — Изтичане на срока на действие“

По съединени дела C-102/21 и C-103/21

с предмет две преюдициални запитвания, отправени на основание член 267 ДФЕС от Verwaltungsgericht, Autonome Sektion für die Provinz Bozen (Административен съд, самостоятелно отделение за провинция Болцано, Италия) с актове от 9 февруари 2021 г., постъпили в Съда на 18 февруари 2021 г., в рамките на производствата по дела

KW (C-102/21),

SG (C-103/21)

срещу

Autonome Provinz Bozen,

СЪДЪТ (девети състав),

състоящ се от: S. Rodin, председател на състава, J.-C. Bonichot (докладчик) и O. Spineanu-Matei, съдии,

генерален адвокат: L. Medina,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за KW, от S. Pittracher и H. Wild, Rechtsanwälte,
- за SG, от M. Durnwalder, Rechtsanwalt,

* Език на производството: немски.

– за Европейската комисия, от А. Bouchagiar, С. Kovács и С-М. Carrega, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС и на член 20 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 2015 г., стр. 9), както и на Решение С(2012) 5048 final на Комисията от 25 юли 2012 г. относно държавна помощ SA.32113 (2010/N) — Италия: Схема за помощи във връзка със спестяването на енергия, отоплителните системи и електрификацията на отдалечените области на Алто Адидже/Южен Тирол (ОВ С 1, 2013 г., стр. 7) (наричано по-нататък „решението на Комисията от 25 юли 2012 г.“).
- 2 Запитванията са отправени в рамките на спорове между KW (дело C-102/21) и SG (дело C-103/21), от една страна, и Autonome Provinz Bolzen (автономна провинция Болцано, Италия) по повод възстановяването на помощи за изграждането на малки водоелектрически централи, отпуснати от посочената провинция в приложение на схема за помощ, разрешена с решението на Комисията от 25 юли 2012 г. (наричана по-нататък „спорната схема за помощ“).

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент (ЕС) № 651/2014

- 3 Съгласно член 41 („Инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници“) от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 [ДФЕС] и 108 [ДФЕС] (ОВ L 187, 2014 г., стр. 1):

„1. Инвестиционните помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми енергийни източници са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

[...]

7. Интензитетът на помощта не надхвърля:

- а) 45 % от допустимите разходи, ако допустимите разходи се изчисляват въз основа на точка б, буква а) или б);
- б) 30 % от допустимите разходи, ако допустимите разходи се изчисляват въз основа на точка б, буква в).

8. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия.

[...].

Регламент 2015/1589

4 Съображение 28 от Регламент 2015/1589 гласи:

„Неправилното използване на помощ може да има последици върху функционирането на вътрешния пазар, които са сходни на онези на неправомерната помощ и поради това следва да се разглеждат съгласно сходни процедури. За разлика от неправомерната помощ, помощ, която вероятно е била неправилно използвана, е помощ, която е била предварително одобрена от Комисията. Следователно на Комисията не следва да се разрешава да използва разпореждане за възстановяване по отношение на неправилно използвана помощ“.

5 Член 1 („Определения“) от Регламент 2015/1589 предвижда:

„За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

[...]

б) „съществуваща помощ“ означава:

[...]

ii) разрешена помощ, т.е. схеми за помощ и индивидуална помощ, които са били разрешени от Комисията или от Съвета;

[...]

в) „нова помощ“ означава всяка помощ, т.е. схеми за помощ и индивидуална помощ, които не са съществуваща помощ, включително измененията на съществуваща помощ;

[...]

е) „неправомерна помощ“ означава нова помощ, която е въведена в действие в нарушение на член 108, параграф 3 [...] ДФЕС;

ж) „неправилно [използвана] помощ“ означава помощ, която се използва от бенефициера в нарушение на решение, взето съгласно член 4, параграф 3 или член 7, параграфи 3 или 4 от Регламент (ЕО) № 659/1999 [на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [108 ДФЕС] (ОВ L 83, 1999 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41)] или член 4, параграф 3 или член 9, параграфи 3 или 4 от настоящия регламент;

[...]“.

- 6 Член 4 („Предварителна проверка на уведомлението и решения на Комисията“), параграф 3 от този регламент гласи:

„Когато Комисията след предварителна проверка констатира, че никакви съмнения не са се породили по отношение на съвместимостта с вътрешния пазар на мярката, за която е отправено уведомление, доколкото попада в рамките на приложното поле на член 107, параграф 1 [...] ДФЕС, тя решава, че мярката е съвместима с вътрешния пазар („решение [да не се повдигат] възражения“). Решението уточнява кое изключение съгласно [Договора за функционирането на Европейския съюз] е било приложено“.

- 7 Член 13 („Разпореждане за спиране или временно възстановяване на помощ“), параграф 2 от посочения регламент предвижда:

„Комисията може, след като даде възможност на съответната държава членка да представи своите коментари, да приеме решение, с което изисква от държавата членка временно да възстанови всяка неправомерна помощ, докато Комисията вземе решение за съвместимостта на помощта с вътрешния пазар („разпореждане за възстановяване“), ако е изпълнен всеки от следните критерии [...]

[...]“.

- 8 Член 16 („Възстановяване на помощ“), параграф 1 от същия регламент гласи:

„Когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от бенефициера („решение за възстановяване“). Комисията не изисква възстановяване на помощта, ако това противоречи на общ принцип на правото на Съюза“.

- 9 Съгласно член 20 („Неправилно използване на помощ“) от Регламент 2015/1589:

„Без да се засяга член 28, Комисията може, в случаи на неправилно използване на помощ, да започне официална процедура по разследване съгласно член 4, параграф 4. Членове 6—9, 11 и 12, член 13, параграф 1 и членове 14—17 се прилагат *mutatis mutandis*“.

Италианското право

- 10 Спорната схема за помощ се основава на Landesgesetz nr. 9 — Bestimmungen im Bereich der Energieeinsparung, der erneuerbaren Energiequellen und des Klimaschutzes (Провинциален закон № 9 — Разпоредби в областта на икономията на енергия, възобновяемите енергийни източници и опазването на климата) от 7 юли 2010 г., който предвижда в частност отпускането на помощ в размер до 80 % от разходите за изграждането на малки

водноелектрически централи за производството на електроенергия за собствени нужди от възобновяеми източници, когато заради географското положение свързването с електрическата мрежа не е възможно без подходящи технически и финансови разходи.

Споровете в главните производства и преюдициалните въпроси

- 11 На 17 декември 2010 г. Италианската република уведомява Комисията за спорната схема за помощ на основание член 108, параграф 3 ДФЕС. С решение от 25 юли 2012 г. Комисията разрешава тази схема.

Дело C-102/21

- 12 KW е собственик на пасище, което е разположено в планински район на автономна провинция Болцано и заради географското си положение не е свързано с обществената електрическа мрежа.
- 13 С решение от 29 януари 2018 г. в приложение на спорната схема за помощ автономна провинция Болцано предоставя на KW помощ в размер на 144 634 EUR, съответстваща на 80 % от допустимите разходи по проект за изграждане на малка водноелектрическа централа за електроснабдяване за собствени нужди.
- 14 Впоследствие автономна провинция Болцано уведомява KW, че тъй като срокът на действие на спорната схема за помощ е изтекъл на 31 декември 2016 г., отпускането на помощ за проекта му трябва да се извърши в съответствие с Регламент № 651/2014, който ограничава разрешеното равнище на помощите до 65 % от допустимите разходи.
- 15 С решение от 27 януари 2020 г. автономна провинция Болцано оттегля частично решението си за предоставяне на помощ на KW и намалява размера на помощта на 113 257,09 EUR в съответствие с Регламент № 651/2014.
- 16 На 14 февруари 2020 г. автономна провинция Болцано иска от KW да възстанови размера на получената в повече помощ, заедно с лихвите.
- 17 KW сезира Verwaltungsgericht, Autonome Sektion für die Provinz Bozen (Административен съд, самостоятелно отделение за провинция Болцано, Италия) с искане за отмяна на тези мерки.
- 18 Посочената юрисдикция счита, че спорът в главното производство повдига въпроса дали предоставената на KW помощ представлява „съществуваща“ помощ по смисъла на правото на Съюза относно държавните помощи. За да се отговори на този въпрос, според нея е необходимо да се определи дали към датата на отпускане на тази помощ разрешението относно спорната схема за помощ, съдържащо се в решението на Комисията от 25 юли 2012 г., все още е имало действие.
- 19 Запитващата юрисдикция счита, че ако случаят не е такъв, предоставената на KW помощ би представлявала случай на неправилно използване на помощ и че при това положение би следвало да се изясни дали член 20 от Регламент 2015/1589 трябва да се тълкува в смисъл, че Комисията трябва да изиска възстановяването ѝ.

- 20 Запитващата юрисдикция добавя, че следва също да се провери дали предоставената на КВ помощ може да се счита за съвместима с вътрешния пазар по силата на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС.
- 21 В този контекст Verwaltungsgericht, Autonome Sektion für die Provinz Bozen (Административен съд, самостоятелно отделение за провинция Болцано) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Изтекъл ли е на 31 декември 2016 г. срокът на действие на одобрената с решението на Комисията [...] от 25 юли 2012 г. помощ в размер на 80 % за изграждането на малки водоелектрически централи за производството на електроенергия за собствени нужди от възобновяеми източници в полза на хижи и заслони на високоалпийската територия, за които свързването с електрическата мрежа не е възможно без подходящи технически и финансови разходи?
- 2) При утвърдителен отговор на първия въпрос:
- а) Трябва ли член 20 от Регламент [2015/1589] да се тълкува в смисъл, че в случай на неправилно използване на помощ Комисията трябва да приеме решение за възстановяване преди намесата на държавните органи?
- б) Посочената помощ съвместима ли е с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, доколкото улеснява развитието на някои икономически региони, или може да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки?“.

Дело C-103/21

- 22 SG е собственик на пасище, което е разположено в планински район на автономна провинция Болцано и заради географското си положение не е свързано с обществената електрическа мрежа.
- 23 С решение от 31 август 2018 г. в приложение на спорната схема за помощ автономна провинция Болцано предоставя на SG помощ в размер на 115 011 EUR, съответстваща на 80 % от допустимите разходи по проект за изграждане на малка водоелектрическа централа за електроснабдяване за собствени нужди.
- 24 С решение от 27 април 2020 г. автономна провинция Болцано оттегля частично решението си за предоставяне на помощ на SG с мотива, че срокът на действие на спорната схема за помощ е изтекъл на 31 декември 2016 г. Тя преизчислява размера на помощта, която SG може да иска въз основа на предвидените в Регламент № 651/2014 критерии за предоставяне на помощ (а именно 92 604 EUR), и изисква от SG да възстанови сумата, която е получил в повече, заедно с лихвите.
- 25 SG сезира Verwaltungsgericht, Autonome Sektion für die Provinz Bozen (Административен съд, самостоятелно отделение за провинция Болцано) с искане за отмяна на тези мерки.
- 26 Посочената юрисдикция счита, че по делото се поставят същите правни въпроси като тези по дело C-102/21.

27 При тези обстоятелства Verwaltungsgericht Autonome Sektion für die Provinz Bozen (Административен съд, самостоятелно отделение за провинция Болцано) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Изтекъл ли е на 31 декември 2016 г. срокът на действие на одобрената с решението на Комисията [...] от 25 юли 2012 г. помощ в размер на 80 % за изграждането на малки водоелектрически централи за производството на електроенергия за собствени нужди от възобновяеми източници в полза на хижи и заслони на високоалпийската територия, за които свързването с електрическата мрежа не е възможно без подходящи технически и финансови разходи?
- 2) При утвърдителен отговор на първия въпрос:
- а) Необходимо ли е допълнително да се провери дали член 20 от Регламент [2015/1589] трябва да се тълкува в смисъл, че в случай на неправилно използване на помощ Комисията трябва да приеме решение за възстановяване преди намесата на държавните органи?
- б) Следва ли да се провери дали посочената помощ е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, доколкото улеснява развитието на някои икономически региони, или дали може да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки?“.

По съединяването на дела C-102/21 и C-103/21

28 С акт от 17 март 2021 г. председателят на Съда съединява дела C-102/21 и C-103/21 за целите на писмената и устната фаза на производство и на съдебното решение.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

29 Най-напред, от значение е да се отбележи, че поставените от запитващата юрисдикция въпроси изхождат от предпоставката, че разглежданите в главните производства помощи са държавни помощи по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС и че освен това са отчасти съвместими с Регламент № 651/2014. Тази юрисдикция, изглежда, изхожда и от принципа, че спрямо тях не следва да се прилага правилото de minimis, като това обстоятелство следва да бъде проверено от нея.

По първия въпрос

30 С първия си въпрос по дела C-102/21 и C-103/21 запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали разрешението относно спорната схема за помощ, съдържащо се в решението на Комисията от 25 юли 2012 г., все още е имало действие, когато автономна провинция Болцано е отпуснала помощи на KW и SG (наричани по-нататък „разглежданите в главните производства помощи“).

- 31 В точка 2.2 („Времетраене и бюджет“) от решението на Комисията от 25 юли 2012 г. се уточнява, че съгласно спорната схема за помощ общата сума от 187,25 милиона евро ще бъде отпусната през „периода 2011—2016 г.“ Освен това в резюмето на това решение, публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* от 4 януари 2013 г., се посочва, че „времетраенето“ на посочената схема е до 31 декември 2016 г.
- 32 От това следва, че спорната схема за помощ вече не е била разрешена с решението на Комисията от 25 юли 2012 г., считано от 1 януари 2017 г.
- 33 В допълнение, от преписката, с която разполага Съдът, е видно, че за същата схема за помощ не е имало ново разрешение от Комисията след тази дата.
- 34 Освен това е безспорно, че автономна провинция Болцано е предоставила разглежданите в главните производства помощи след 31 декември 2016 г.
- 35 Ето защо на първия въпрос следва да се отговори, че разрешението относно спорната схема за помощ, съдържащо се в решението на Комисията от 25 юли 2012 г., вече не е имало действие, когато автономна провинция Болцано е отпуснала разглежданите в главните производства помощи.

По втория въпрос

- 36 С втория си въпрос по дела C-102/21 и C-103/21 запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 20 от Регламент 2015/1589 трябва да се тълкува в смисъл, че в случай на неправилно използване на помощ Комисията е длъжна да изиска от съответната държава членка да вземе мерки за възстановяването ѝ.
- 37 Както поддържа Комисията, важно е да се отбележи, че индивидуална помощ, предоставена по схема за помощ след изтичането на срока на действие на решението на Комисията за разрешаване на тази схема, не представлява „неправилно [използвана] помощ“ по смисъла на член 1, буква ж) от Регламент 2015/1589.
- 38 Всъщност член 1, буква ж) от Регламент 2015/1589 се отнася до случаите, в които дадена помощ се използва от бенефициера в нарушение на решение, взето съгласно член 4, параграф 3 или член 9, параграф 3 или 4 от същия регламент, или пък член 4, параграф 3 или член 7, параграф 3 или 4 от Регламент № 659/1999, които се отнасят съответно до решенията да не се повдигат възражения, положителните решения и условните решения на Комисията.
- 39 В случая от отговора на първия въпрос следва, че решението на Комисията от 25 юли 2012 г. вече не се прилага след 31 декември 2016 г. и че след тази дата за разглежданата схема за помощ не е имало ново разрешение.
- 40 Това обстоятелство е достатъчно, за да се приеме, че разглежданите в главните производства помощи не могат да се считат за неправилно използвани от техните адресати.
- 41 Важно е да се добави, че дори срокът на действие на спорната схема за помощ да се приеме за удължен след 31 декември 2016 г., това обстоятелство не е решаващо, тъй като удължаването по отношение на съществуваща схема за помощ създава нова, различна помощ (вж. в този смисъл решение от 4 декември 2013 г., Комисия/Съвет, C-111/10, EU:C:2013:785, т. 58).

- 42 Следователно помощи като разглежданите в главните производства трябва да се считат за нови помощи, които, тъй като са били предоставени в нарушение на член 108, параграф 3, последно изречение ДФЕС, представляват „неправомерна помощ“ по смисъла на член 1, буква е) от Регламент 2015/1589.
- 43 Ето защо, за да се даде полезен отговор на запитващата юрисдикция, вторият въпрос следва да се преформулира в смисъл, че той всъщност се отнася до това дали член 108, параграф 3 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че Комисията е длъжна да изиска от държавата членка да вземе мерки за възстановяването на неправомерна помощ по смисъла на член 1, буква е) от Регламент 2015/1589.
- 44 В това отношение от постоянната съдебна практика е видно, че установената в член 108, параграф 3, последно изречение ДФЕС забрана за привеждане в действие на проекти за помощи има директен ефект и че незабавното действие на предвидената в посочената разпоредба забрана за привеждане в действие се разпростира до всяка помощ, която е била приведена в действие, без за нея да е отправено уведомление (вж. в този смисъл решение от 5 март 2019 г., *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, т. 88 и цитираната съдебна практика).
- 45 Въз основа на това Съдът прави извода, че националните юрисдикции трябва да гарантират, че при нарушение на член 108, параграф 3, последно изречение ДФЕС ще бъдат приложени всички последици в съответствие с националното право, по-специално както по отношение на действителността на актовете за изпълнение, така и по отношение на възстановяването на финансовите помощи, отпуснати в нарушение на посочената разпоредба, и следователно тяхната задача е да приемат мерки за поправяне на неправомерното привеждане в действие на дадена помощ, за да не продължава получателят да разполага свободно с нея до приемането на решението на Комисията (решение от 5 март 2019 г., *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, т. 89 и цитираната съдебна практика).
- 46 Важно е да се добави, че всяка разпоредба на правото на Съюза, която отговаря на необходимите условия, за да породи директен ефект, е задължителна за всички органи в държавите членки, т.е. не само за националните юрисдикции, но също и за всички административни органи, в това число и за органите на местно самоуправление, и тези органи са длъжни да я прилагат (вж. в този смисъл решения от 22 юни 1989 г., *Costanzo*, 103/88, EU:C:1989:256, т. 31 и от 5 март 2019 г., *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, т. 90 и цитираната съдебна практика).
- 47 Всъщност съгласно постоянната практика на Съда както административните органи, така и националните съдилища, натоварени в рамките на своята компетентност с прилагането на разпоредбите на правото на Съюза, са длъжни да гарантират пълното действие на тези разпоредби (решение от 5 март 2019 г., *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, т. 91 и цитираната съдебна практика).
- 48 Следователно, когато национален орган установи, че дадена помощ е отпусната в нарушение на член 108, параграф 3, последно изречение ДФЕС, той следва да разпoredи по собствена инициатива възстановяването на неправомерно отпуснатата помощ (вж. в този смисъл решение от 5 март 2019 г., *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, т. 92).

- 49 Следва да се добави, че в такъв случай нищо по принцип не забранява на съответната държава членка да приеме, че трябва да бъде възстановена само частта от помощта, която не отговаря на критериите по Регламент № 651/2014.
- 50 Освен това е важно да се припомни, че във въведената с Договора система за контрол на държавните помощи националните юрисдикции и Комисията изпълняват задачи, които взаимно се допълват, но са различни (решение от 2 май 2019 г., A-Fonds, C-598/17, EU:C:2019:352, т. 45 и цитираната съдебна практика).
- 51 Така Комисията може да наложи възстановяването на дадена помощ само ако същата е неправомерна, и следователно тя трябва да извърши цялостна оценка на съвместимостта ѝ с вътрешния пазар, независимо дали забраната за привеждане в действие без предварително разрешение е била спазена (вж. в този смисъл решение от 14 февруари 1990 г., Франция/Комисия, C-301/87, EU:C:1990:67, т. 17—23), като обаче член 13, параграф 2 от Регламент 2015/1589 позволява на Комисията да разпорежи временно възстановяване на неправомерна помощ, докато вземе решение за съвместимостта ѝ с вътрешния пазар.
- 52 По изложените съображения на втория въпрос следва да се отговори, че член 108, параграф 3 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че Комисията не е длъжна да изиска от държавата членка да вземе мерки за възстановяването на неправомерна помощ по смисъла на член 1, буква е) от Регламент 2015/1589.

По третия въпрос

- 53 С третия си въпрос по дела C-102/21 и C-103/21 запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали разглежданите в главните производства помощи са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, тъй като „улеснява[т] развитието на някои икономически региони“, или те „мо[гат] да наруш[ат] конкуренцията и да засегн[ат] търговията между държавите членки“.
- 54 От формулировката обаче не става ясно дали с въпроса за възможността разглежданите в главните производства помощи да „наруш[ат] конкуренцията и да засегн[ат] търговията между държавите членки“ запитващата юрисдикция се позовава на член 107, параграф 1 ДФЕС, който съдържа принципна забрана на държавните помощи, или на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, в който се уточнява, че помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности или на някои икономически региони, могат да се приемат за съвместими с вътрешния пазар, стига да „не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес“.
- 55 При всички положения предоставената на Съда преписка по тези дела не съдържа необходимите фактически данни, позволяващи му да даде полезни насоки на запитващата юрисдикция относно прилагането в главните производства на критериите за нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията между държавите членки, предвидени в член 107, параграф 1 ДФЕС, като във всеки случай посоченото в акта за преюдициално запитване по дело C-102/21 обстоятелство, че електроенергията, произведена от финансираната малка електроцентраля, ще бъде използвана само за собствените нужди на частноправен субект, само по себе си не позволява да се прецени дали тези критерии са изпълнени.

- 56 Следователно подобен въпрос трябва да се приеме за недопустим.
- 57 Що се отнася до член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, следва да се припомни, че основанийето за отправяне на преюдициално запитване е не формулирането на консултативни становища по общи или хипотетични въпроси, а необходимостта от отговор за ефективното решаване на спор, свързан с правото на Съюза (решение от 3 октомври 2019 г., А и др., C-70/18, EU:C:2019:823, т. 73 и цитираната съдебна практика).
- 58 Съгласно постоянната съдебна практика националните юрисдикции не са компетентни да се произнасят относно съвместимостта на държавна помощ с вътрешния пазар (вж. в този смисъл решение от 26 октомври 2016 г., DEI и Комисия/Alouminion tis Ellados, C-590/14 P, EU:C:2016:797, т. 96 и цитираната съдебна практика).
- 59 Всъщност преценката дали мерките за помощ са съвместими с вътрешния пазар, е от изключителната компетентност на Комисията, която действа под контрола на юрисдикциите на Съюза, докато националните юрисдикции следят за спазването на правата на правните субекти, ако не е изпълнено задължението за предварително уведомяване на Комисията за държавните помощи, предвидено в член 108, параграф 3, последно изречение ДФЕС (вж. в този смисъл решение от 2 май 2019 г., A-Fonds, C-598/17, EU:C:2019:352, т. 46 и цитираната съдебна практика).
- 60 От това следва, че отговорът на въпроса дали разглежданите в главните производства помощи са съвместими с вътрешния пазар по силата на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, не е необходим за разрешаването на споровете в главните производства и затова този въпрос трябва да се счита за недопустим.

По съдебните разноски

- 61 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (девети състав) реши:

- 1) Разрешението относно схемата за помощ за изграждането на малки водоелектрически централи, съдържащо се в Решение С(2012) 5048 final на Комисията от 25 юли 2012 г. относно държавна помощ SA.32113 (2010/N) — Италия: Схема за помощи във връзка със спестяването на енергия, отоплителните системи и електрификацията на отдалечените области на Алто Адидже/Южен Тирол, вече не е имало действие, когато Autonome Provinz Bozen (автономна провинция Болцано, Италия) е отпуснала помощите за KW и SG.**

- 2) Член 108, параграф 3 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че Европейската комисия не е длъжна да изиска от държавата членка да вземе мерки за възстановяването на неправомерна помощ по смисъла на член 1, буква е) от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.**

Подписи